

Raadsinformatiebrief

Onderwerp

Oordeel interbestuurlijk toezicht op de Wet gemeentelijke taak mogelijk maken asielopvangvoorzieningen (Spreidingswet)

Datum

21-04-2026

Toelichting

Op 1 juli 2025 dienden gemeenten te voldoen aan de Spreidingswet door vanaf deze datum het aantal asielopvangplekken mogelijk te maken zoals bepaald in eerder genomen verdeelbesluiten. Om te voldoen aan de eerste cyclus van de Spreidingswet opende het college op 1 april 2025 een tijdelijke gemeentelijke opvanglocatie op het perceel aan de Pater Becanusstraat 100a te Beek en Donk (kadastraal bekend als BEE01 L 1363) voor de opvang van maximaal 90 asielzoekers van eind maart 2025 tot uiterlijk 1 februari 2026.

Op 4 december 2025 besloot uw gemeenteraad voorts tot verlenging van de tijdelijke gemeentelijke opvanglocatie op het perceel aan de Pater Becanusstraat 100a te Beek en Donk voor de opvang van maximaal 90 asielzoekers tot uiterlijk 1 september 2026.

Interbestuurlijk toezicht eerste cyclus

In het kader van het interbestuurlijk toezicht zijn de prestaties van de gemeente Laarbeek op het gebied van het mogelijk maken van asielopvangplekken conform de Spreidingswet beoordeeld door het ministerie van Asiel en Migratie. De toezichtsbrief treft uw raad aan als bijlage 1.

Oordeel

Op 30 juni 2025 ontving het ministerie van de Provinciale Regietafel de voortgangsrapportage van de realisatie van asielopvangplekken in de provincie. Uit de voortgangsrapportage wordt geconcludeerd dat de gemeente Laarbeek **op dit moment voldoet** aan haar wettelijke opgave.

Verduidelijking toezichtsbrief

Op de tijdelijke gemeentelijke opvanglocatie staan wooneenheden voor 4 personen, wat betekent dat er 92 opvangplekken gecreëerd moesten worden om maximaal 90 asielzoekers op te kunnen vangen. De gemeente plaatste ook een noodunit met 4 opvangplekken. Deze noodunit is tot op heden niet ingezet. In de bestuursovereenkomst is daarom opgenomen dat de gemeente 96 opvangplekken creëerde aan de Pater Becanusstraat 100a.

Ter verduidelijking voegden wij de bestuursovereenkomst tussen de gemeente en het COA als bijlage 3 toe. In artikel 3, specifiek lid 1, leest uw gemeenteraad dat het opvangaantal is gemaximeerd op 90 asielzoekers. Om onduidelijkheid te voorkomen liet de gemeente in het addendum (onder 3.) opnemen dat er maximaal 90 capaciteitsplaatsen zijn. Voor de

volledigheid treft uw gemeenteraad het addendum aan als bijlage 4.

Aanscherpingen tweede cyclus

Het college informeerde uw gemeenteraad op 4 december 2025 uitgebreid over de tweede cyclus van de Spreidingswet, zie de alinea's onder '*blijven voldoen*' en '*blijven voldoen aan de Spreidingswet*'. Het nieuwe Kabinet/ ministerie van Asiel en migratie scherpste onlangs enkele zaken aan. Om onduidelijkheid te voorkomen lichten wij de aanscherpingen hieronder toe:

a. daadwerkelijke opvang op 1 juli 2027

Om te voldoen aan de tweede cyclus van de Spreidingswet moet de gemeente op 1 juli 2027 weer asielzoekers opvangen. Het Centraal Orgaan opvang Asielzoekers (COA) moet dan dus over een locatie kunnen beschikken (artikel 7 van de wet) en er op 1 juli 2027 ook daadwerkelijk direct mensen in kunnen plaatsen om mee te tellen voor de opgave. Voor de Spreidingswet is de gemeente ook in een eventuele overbruggingsperiode (periode vanaf 01-07-2027 tot het bieden van de beoogde opvang) gehouden om de gevraagde opvangplekken te realiseren. Deze situatie kan voorkomen als de beoogde plekken bijvoorbeeld door vergunningverlening vertraging oplopen. De gemeente kan in dat geval tijdelijk noodopvangplekken bieden in bijvoorbeeld een sporthal.

b. Looptijd tweede cyclus

De opvangplekken moeten beschikbaar blijven van 1 juli 2027 tot in ieder geval 31 december 2028. Dit is dus langer dan in de eerste cyclus het geval was. De eerste cyclus liep namelijk af op 1 februari 2026.

Noodoproep

Op 26 maart 2026 ontving de gemeente een noodoproep van de minister van Asiel en Migratie. Deze noodoproep treft uw raad aan als bijlage 2. Het college gaf als reactie dat het Centraal Orgaan opvang Asielzoekers ook de 'noodunit' mag inzetten, maar zich wel moet blijven houden aan het maximale opvangaantal van 90 bewoners. Hiermee blijft het aanbod van het college binnen het door uw gestelde kader.

Door voornoemd aanbod verblijven er sinds 1 april 2026 90 bewoners op de tijdelijke gemeentelijke opvanglocatie. Voorheen waren dit 87 bewoners.

Afbouw locatie Pater Becanusstraat 100a

Vanwege het acute tekort aan opvangplekken bij het COA start de gemeente de gesprekken over het verplaatsen van de bewoners begin mei al op. Normaliter start het COA deze gesprekken ongeveer 1 tot 2 maand(en) voor het einde van de looptijd pas op. Het college wil met deze interventie voorkomen dat de gemeente Laarbeek in eenzelfde situatie komt als de gemeente Hardenberg en de gemeente Epe, waar handhavingstrajecten zijn opgestart omdat het COA bewoners niet tijdig overplaatste naar nieuwe opvanglocaties. Anderzijds geeft het college hiermee definitief duidelijkheid aan het COA waardoor zij tijdig kan uitkijken naar een nieuw thuis voor de bewoners van de tijdelijke gemeentelijke opvanglocatie.

Het college geeft hiermee actief opvolging aan uw raadsbesluit van 4 december 2025 om op uiterlijk 1 september 2026 de locatie leeg te hebben van bewoners zodat gestart kan worden met het bouwrijp maken van het perceel voor de beoogde woningbouwontwikkeling, die richting medio / eind 2028 aanvangt. Tegelijkertijd onderzoekt het college hoe de gemeente kan voldoen aan de tweede cyclus van de Spreidingswet. Zij gebruikt daarbij de 'meetlat' zoals staande in het raadsvoorstel van 4 december 2025.

Het college houdt uw gemeenteraad op de hoogte van de ontwikkelingen.

Bijlagen

1. Brief interbestuurlijk toezicht Wet gemeentelijke taak mogelijk maken asielopvangvoorzieningen d.d. 9 april 2026.
2. Noodoproep minister Asiel en Migratie d.d. 26 maart 2026.
3. Bestuursovereenkomst COA en gemeente.
4. Addendum bestuursovereenkomst COA en gemeente.

Hoogachtend,

Het college van burgemeester en wethouders,
gemeentesecretaris

burgemeester

J.W.M. van de Ven

L.A.G.P. van der Aa